

BOVBJERG CYKELRUTER: Bovbjerg - Lemvig (2 ruter)

1. Den sydlige rute: Bovbjerg - Trans - Dybe - Bonnet - Heldum - Lemvig, ca. 15 km

eller

2. Den nordlige rute: Bovbjerg - Ferring - Vandborg - Hove - Tørringhuse - Heldum - Lemvig, ca. 15 km

Du kan evt. tage den ene rute den ene vej og den anden rute tilbage. Begge ruter følger forholdsvis fredelige veje, fortrinsvis på asfalt, og cykelstier.

1. Den sydlige rute

Ruten er ikke skiltet - bortset fra den del der følger Vestkyststien, så det er nødvendigt at holde godt øje med de almindelige vejskilte.

Følg først **Vestkyststien** - National Cykelrute nr. 1 - mod syd fra Bovbjerg Fyr. Ruten er mærket med små blå skilte med cykelsymbol og 1-tal i rødt felt.

Turen fra Bovbjerg Fyr til Trans Kirke giver et vidt udsyn både til højre over Vesterhavet lige under klinten og foran over landskabet mod syd mens man cykler ned ad Bovbjerg Bakke ad stien som er anlagt til dels på det gamle tipvognsspor fra hofdebyggeriets tid (se under den nordlige rute). Til venstre ser man at egnens gode landbrugsjord går næsten helt ud til klinten.

Trans Kirke ses på lang afstand som den står, dramatisk nær skrænten. Kig indenfor og se en overraskende moderne indretning. En af de få ældre ting i kirken er et fint krucifiks fra gotisk tid. Den nuværende kirkebygning er fra 1200-tallet og bygget oven på flere tidligere trækirker på stedet. Trans var endepunktet på Oldtidsvejen fra Viborg til Vesterhavet - en rute som i dag fornemmes af den lange række af gravhøje der blev opført langs vejen.

Følg fortsat Vestkyststien, men der hvor Mollerupvej deler sig i to, cykler du til venstre og kommer ud på Transvej hvor du igen drejer til venstre. Du kommer forbi hovedgården **Herpinggård** med en historie der går tilbage til ca. 1400. Lige efter Herpinggård drejes til højre ad Pugholmvej og derefter til venstre ad grusvejen Vejbjerg som fører frem til Dybe Kirke.

I **Dybe Kirke** bør man se kalkmalerierne i koret. De er fra omkring 1525 og viser Korsfæstelsen og ornamentik af fabeldyr og fugle. Der bliver passet godt på dem, en glasdør mellem skib og kor sørger for det rette klima for de sarte malerier. Hvis graveren ikke er til stede, må man hente kirkenøglen hos kirkeværgen, se infotavlen.

Fortsæt mod øst ad de asfalterede småveje Stampvej og Huggersgårdvej i hvis nordlige ende vi finder **Æ Swåt Stad** (Den Sorte By). Baggrunden for navnet er der ikke enighed om, det kan enten stamme fra tidligere tiders "kæltringer", at der

tidligere boede mange smede i de små huse eller at tagene var tjærede.

Ved Knakkervej drejes til venstre og kort derefter til højre ad Houdamvej og til højre ad grusvejen Råbjerghøj. På højre side ses - på egnens højeste punkt 83 m.o.h. - en bevoksning, bag den skjuler sig det folkelige samlingssted **Råbjerghøj**, oprettet af husmandsbevægelsen i 1909. I de sidste 50-60 år har der her været afholdt årlige børnedyrskuer i juni måned, og stedet bruges fortsat som udflugtsmål. På området findes mindesmærker for de to pionerer, Knud Thøgersen og Jens Aagaard, udført af stenhuggerne Westergaard, far og søn.

Fortsæt ad Råbjerghøj, til venstre ad asfaltvejene Houlindvej og Armosevej til **Heldum Kirke**. Som den eneste af de middelalderlige kirker på Lemvigegnen er den "kullet", dvs. uden tårn. Klokken er fra 1200-tallet og hænger normalt i en klokkestabel vest for kirken - p.t. under restaurering. Kirken er som næsten alle de romanske kirker på egnen bygget af granitkvadre og er åben i graverens arbejdstid.

Kryds Lemvigvej og følg den dobbeltrettede cykelsti ind til **Lemvig**.

Blandt Lemvigs - "Lidenlunds" - seværdigheder kan nævnes: **Museet for Religiøs Kunst** ved Strandvejen, **Lemvig Museum** i Vestergade med Thøger Larsens arbejdsværk, **Planetstien** - en model af solsystemet i mål 1:1 milliard og **Lemvig Kirke** - Vor Frue Kirke - på Torvet med Bodil Kaalunds dekoration af altertavle, pulpiturer, mv.

2. Den nordlige rute:

Fra Bovbjerg Fyr cykler du mod nord ad Fyrvej, dvs. at du på det første stykke følger **Vestkyststien**, National Cykelrute 1. Det går sine steder ret stejlt ned ad bakke, og da vejens grusbelægning kan være både løs og ujævn, bør der køres med forsigtighed.

På venstre hånd ses **bunkersanlæg** fra besættelsestiden. En bunkers har malet tekst og lyseblå farve i anledning af 50-året for befrielsen, 1995.

På højre hånd, lige ud til vejen, ses malerparret **Carl-Henning Pedersen og Else Alfelts** tidligere sommerhus og atelier. Huset er i dag ændret til ukendelighed.

Ca. 100 meter bag huset står et monument for reformpolitikeren **Christen Berg** (1829-91). Berg var født i det nærliggende Fjaltring, og den høje mindesten er sat på Bovbjergs næsthøjeste punkt (fyret står højest) med hans valgsprog indhugget: "Gaa aldrig paa Accord med Uretten". Det er tilladt at gå op til monumentet.

Ude til venstre ses det gamle **tipvognsspor** som benyttedes til transport af materialer ved hofdebyggeriet som her syd for Ferring blev påbegyndt i 1909. Hofderne har siden da beskyttet skrænten og stranden ved Bovbjerg mod havets kræfter. Tipvognsporet kan benyttes som gangsti, men som cykelsti egner den sig ikke (det arbejdes der imidlertid på at den skal blive).

Fyrvej ender i Ferring by, og på lang afstand ses ud mod skrænten de røde huse som indtil 2005 var Vandbygningsvæsnet (nu Kystdirektoratets) base i forbindelse med kystsikringen. Et af husene er indrettet som **Bovbjerg Minimuseum**, et publikumsbetjent museum for stedets geologi, kulturhistorie, mv. Museet er døgnåbent og der er gratis adgang (husk at slukke lyset når du går!).

Ikke langt herfra ser du **Ferring Kirke** - en af egnens mange kirker fra tidlig middelalder, og en af de mest spændende, ikke mindst pga. kalkmalerierne som hører til landets allerældste. Tidens tand har været hård ved malerierne, men man aner at de har været ganske imponerende.

Men Ferrings største attraktion er vel nok **Jens Søndergaards Museum**, beliggende tæt ved skrænten og grønningen. Søndergaard købte stedet som sommerhus og atelier i 1930 og malede et stort antal billeder på dette sted. Er man uheldig at komme uden for museets åbningstid, kan man i det mindste nyde de tre cementfigurer, modelleret af Søndergaard, uden for museet.

Fortsæt ad Vestkyststien som ned mod sommerhusområdet ved **Ferring Sø** er grusbelagt, men snart slår over i god asfalteret vej. Følg Gåskærvej som først følger de lave enge ud mod søen, men så stiger brat og drejer ind i bakket landbrugsland og når landsbyen Vandborg.

Vandborg Kirke - endnu en tidlig middelalderkirke, ligger flot på en bakke, og som de fleste øvrige kirker på egnen har dens tårn tagrejsning modsat skibets - og er åben i graverens arbejdstid.

Fortsæt ad Råbjergvej, drej til venstre ad Houdamvej og til venstre ad Houmåvej. Passer Vandborgvej og find cykelstien mod Lemvig som går ind over parkeringspladsen ved Klinkby Skole. Følg den dobbeltrettede cykelsti til Lemvig. På vejen passerer du den kullede **Heldum Kirke** (se under den sydlige rute).

Cykelstien fører ind til Lemvig ad Heldumvej, Vesterbjerg og Vestergade. Om **Lemvig**, se under den sydlige rute.

*Tekst: Karl Bencke, Dansk Cyklist Forbund, Lemvig afd.
2. udgave, september 2010*